TOPO
KLIMMASSIEF
GOYET

DE NATUURVRIENDEN
BERGSTIJGERS vzw

Deze topo mag op geen enkele wijze gedupliceerd worden of commercieel worden verkocht.
Lees ook goed de afspraken omtrent toegang tot de rotsen en de veiligheidsvoorschriften.

KLIMMASSIEF

GOYET

TOPO

Respecteer natuur & omgeving

De klimrotsen liggen op privaat grondgebied en maakt deel uit van het Natura 2000-netwerk.
Natura 2000 beoogt het beschermen van bedreigde dier- en plantensoorten, leefgebieden en de instandhouding van de biodiversiteit in Europa. Er gelden daarom strikte regels met betrekking tot toegang en gebruik. Het linkerdeel van de rotsen naast de rotsboog (schuine plaat, gedeeltelijk terug begroeid) màg niet betreden worden. Er groeien kwetsbare beschermde planten en bloemen.
Blijf weg van de kleinere rotsen, 20 meter links van het massief. Dit is gebied onder strikte bescherming volgens Natura 2000.

De rotsen zijn alleen toegankelijk via de trappen. In geen geval mogen de bossen en velden onder, rond noch boven het massief betreden worden. Verlaat de paden niet en blijf op de klimroutes.

Verstoor de stilte niet, ga picknicken aan de bankjes op de parking.

Bloemen en planten plukken op of rond de rotsen is niet toegestaan.

Parkeer uw wagen enkel op de daartoe aangewezen parking aan de ingang van de grotten van Goyet.

Het gebruik van magnesium en andere substanties is verboden. Ze tasten de kalksteen aan en maken het glad.

Maak geen vuur. Picknick en roken zijn verboden: Ga naar de picknicktafels aan de ingang van de grotten.

Gebruik de toiletten van de horecazaak aan de ingang van de grotten.

De grotten worden commercieel uitgebaat en tijdens het weekend druk bezocht: Respecteer deze bezoekers en let vooral op dat je geen steenslag veroorzaakt.

De uitgang van de grotten ligt aan de poort van de derde grot, net onder route 'La Jacky': Stop met klimmen en maak contact als mensen uit de grot komen.

Laat geen sporen achter, geen afval, niets behalve je voetstappen.

Reglementering & veiligheid

Klimmen is gevaarlijk en elke klimmer is zelf verantwoordelijk voor het risico dat hij neemt bij het klimmen.
Om het risico te beperken mag er op het massief van Goyet alleen geklommen worden volgens de geldende klimstandaarden.
Neem de volgende veiligheidsregels in acht.

Elke klimmer én zekeraar draagt altijd **een helm**, ook de 'toeschouwers' die beneden aan de rotsen staan.

Gebruik een gehomologeerde uitrusting! **Bouw een standplaats op minstens twee vaste punten. Het massief is niét uitgerust voor het beoefenen van klimmen 'en moulinette'.** Er zijn daarvoor géén omloophaken,noch kettingen aangebracht.

Daal af in rappel. Bestaande behaking dient aangevuld te worden met bandlussen en mobiele zekeringspunten.

Rotsen zijn op een natuurlijke manier ontstaan en brokkelen ook voortdurend af door erosie. Dit betekent niet alleen dat er in Goyet gevaar voor steenslag is, maar ook dat beveiligingen in de rots (zowel deze die er nu zijn (klop-, boor- en kleefhaken), als de mobiele zekeringen die de klimmer zelf aanbrengt) géén 100% beveiliging garanderen: ze kunnen ten allen tijd loskomen.

Iedere gebruiker van het massief dient te beseffen dat dit een gevaar inhoudt en besluit op eigen verantwoordelijkheid dit risico aan te gaan. De beheerders van het massief kunnen hiervoor alleen maar waarschuwen, maar kunnen niet aansprakelijk gesteld worden bij een eventueel ongeval. U bent dus zelf verantwoordelijk voor uw veiligheid: neem daarom de nodige voorzichtigheid in acht en klimmers, let op de goede staat en het juiste gebruik van uw klimuitrusting.
Elke klimmer moet ook een bergsportverzekering hebben!

In het kader van een strikte beheersovereenkomst wordt dit massief niét verder geëquipeerd.
De behaking wordt in stand gehouden in de staat waarin die zich nu bevindt. Deze behaking is schaars (sommigen zouden zeggen 'alpine'): Er wordt verwacht dat de klimmer, indien nodig, zelf extra mobiele beveiligingen aanbrengt.

Ook het inrichten van een standplaats op het massief van Goyet vergt deskundigheid om zélf een relais te installeren. Je moet daarbij gebruik maken van de beperkte aanwezige vaste uitrusting (enkele haken en kabels) én de natuurlijke omgeving (rotsen en bomen).

De meeste routes hebben een uitgesproken alpien karakter.

Ligging

Als je via de **E411** vanuit Brussel richting Luxemburg rijdt, neem dan **afrit 16** naar Wierde. Volg gedurende vier kilometer Rue de Jausse (N941) doorheen Wierde tot aan een T-splitsing. Sla linksaf en volg de Chaussee de Gramptinne (N942). Na enkele honderden meters rijd je over een brug. Vanaf hier kan je de rotsen al zien. Parkeer bij voorkeur aan de eerstvolgende straat rechtsaf tegenover de ingang van de grotten. Om de rotsen te bereiken volg een 50-tal meter de weg (N942). Aan de rechterkant is een korte trap die naar de rotsen leidt.

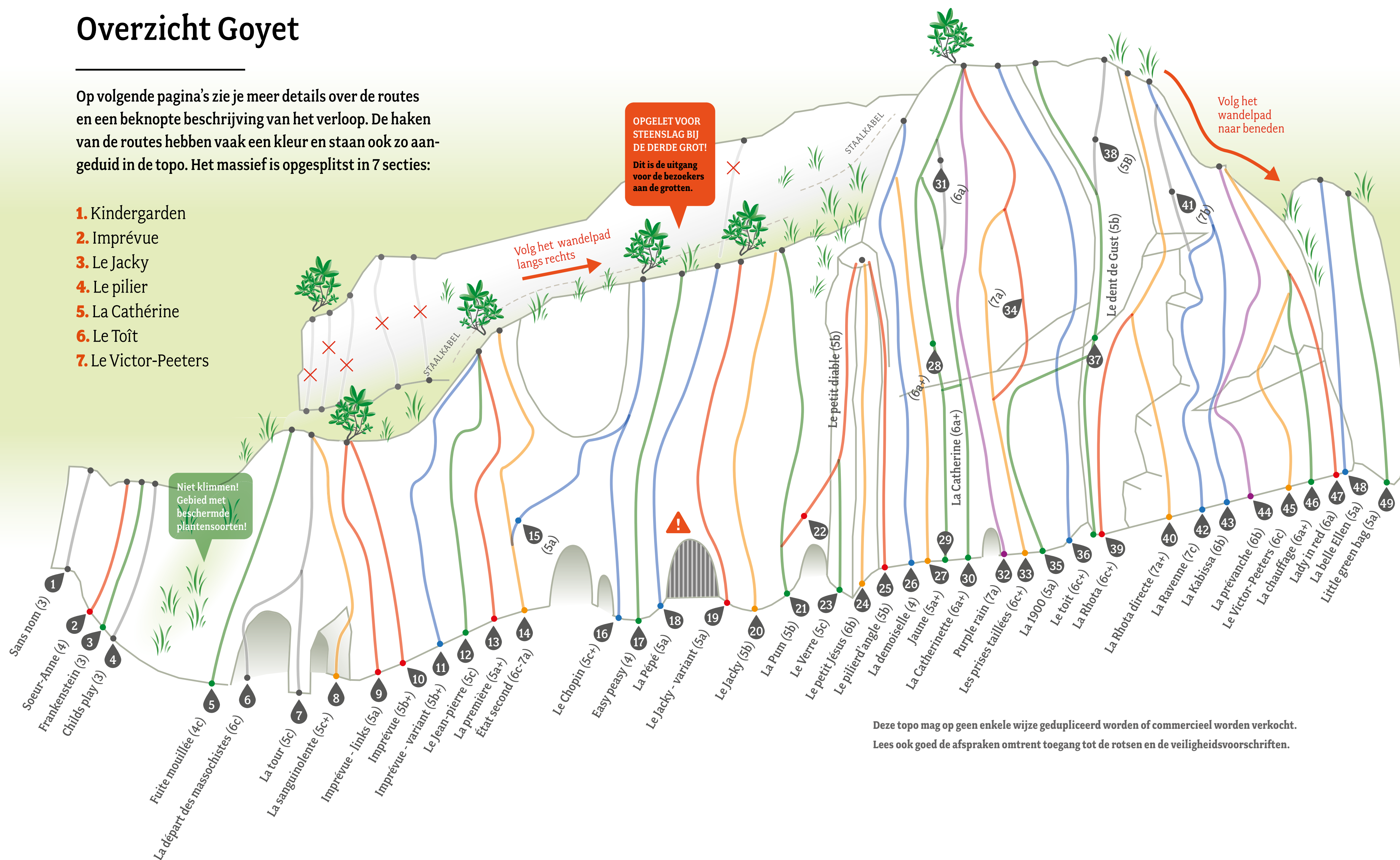
Beez
Marche-les-Dames
N90
NAMÊCHE
Rochers des Grands Malades
MAAS
NAMEN
E411
LOYERS
Rochers de Mozet
N942
JAMBES
GOYET
N4
ANDOY
7,5 km
RUE DE JAUSSE
N941
Rochers de Néviau (Dave)
WIERDE
AFRIT 16 > WIERDE
Tabir Sarrail (Faulx-les-Tombes)
NANINNE
STATION

COÖRDINATEN GOYET
50°26'37.9"N 5°00'50.4"E
UTM: 31U 642969E 5590216N
NGI topografische kaart: 48/5-6

Overzicht Goyet

Op volgende pagina's zie je meer details over de routes en een beknopte beschrijving van het verloop. De haken van de routes hebben vaak een kleur en staan ook zo aangeduid in de topo. Het massief is opgesplitst in 7 secties:

1. Kindergarden
2. Imprévue
3. Le Jacky
4. Le pilier
5. La Cathérine
6. Le Toît
7. Le Victor-Peeters

Deze topo mag op geen enkele wijze gedupliceerd worden of commercieel worden verkocht.
Lees ook goed de afspraken omtrent toegang tot de rotsen en de veiligheidsvoorschriften.

TWEEDE ETAGE

Hier kan je beter niet klimmen!
Gevaar voor steenslag
en onstabiele rotsen.

OPGELET!

Het gebied aan de linkerzijde van het massief is begroeid met zeldzame en beschermde plantensoorten!

Een beetje verderop naar links staan enkele initiatieroutes (Niveau 4), de grootste uitdaging is het zoeken naar de haken.

1. SECTOR KINDERGARDEN

2. SECTOR IMPRÉVUE

3. SECTOR JACKY

4. SECTOR PILIER

DE TRAVERSÉ 'LA BRETELLISSIMA'

Goyet heeft een traversé die het gehele massief doorkruist. Het is een route die zelden wordt geklommen, maar hier vind je alvast de beschrijving van deze traversé:

Volg een geul, die uiterst links van het massief loopt, ongeveer vijf meter omhoog. Klim vervolgens de graat om en traverseer horizontaal naar de eerste standplaats van 'La Fuite Mouillée'.

Traverseer boven de eerste grot, dwars 'La Tour', tot standplaats 2 op een klein terrasje. Vervolgens traverseer je onder een overhang (omgekeerde grepen) en klim je lichtjes af naar standplaats 3, een platform van 'La Pépé'.

Klim vervolgens horizontaal verder naar standplaats 4: 'Le pillier d'Angle'. Ga door onder de overhang naar standplaats 5 van 'Le 1900'. Klim verder naar de overhang van 'La Rhota', daal een beetje af en traverseer onder het dak naar standplaats 6 van 'La Victor-Peeters'. Klim verder uit langs de laatste rotsen van 'La Victor-Peeters'.

Herhaling: Het linkerdeel van rotsen naast de rotsboog (schuine plaat, reeds gedeeltelijk terug begroeid) màg niet betreden worden wegens kwetsbare beschermde planten en bloemen. De kleinere rotsen, 20 m links van het massief, mogen niet benaderd worden: gebied onder strikte bescherming.

1 SECTOR KINDERGARDEN

1. La Sans Nom 4

2. La Soeur Anne 4

3. La Frankenstein 3+

4. Childs Play 4

5. La Fuite Mouillée 4C

---

6. Le Départ Des Masochistes 6C

Bedwing de overhang met stevige blokpassen links van de grot. Hogerop klim je uit via 'La Tour'.

7. La Tour 5C

Beklim de pijler rechts van de toegangstrap en bedwing twee overhangen. Opgelet: Er zijn enkel **oude mephaken** in deze route!

2 SECTOR IMPRÉVUE

8. La Sanguinolente 5C

Rechts van de grot volg je de haken en klim je op een wand verder uit langs 'L'Imprévue'.

9. L'Imprévue (links) 5A

Langs een barst klim je naar een kleine overhang. Je ontwijkt deze langs de linkerkant.

10. L'Imprévue 5B+

Start op een vlakke plaat en traverseer 1 meter naar rechts. Via de omgekeerde rotsplaten klim je links naar boven.

11. L'Imprévue (rechts) 5B+

Traverseer via enkele technische passen naar een kleine overhang en bedwing die langs de rechterkant. De eerste haak is niet gemakkelijk om in te pikken. (Begint groen en eindigt geel).

12. La Jean-Pierre 5C

Start met een rotsplaat van 12 m, traverseer enkele meter naar rechts tot onder het dakje en klim verder naar links.

13. La Première 5A+

Start links van de tweede grot en klim net links van de overhang. Daarna schuin naar rechts een overhellende hoekversnijding volgen. Ga naar dezelfde relais als 'La Jean-Pierre'.

14. État Second 6C/7A

Werk je een weg naar boven via de linkerkant van de overhellende plaat.

3 SECTOR LE JACKY

15. L'Ainslie's 5

Probeer rechts van État Second evenwijdig te klimmen. Traverseer net onder de overhangende gladde plaat naar rechts en klim de route uit langs een hoekversnijding.

16. La Chopin 5C

Vertrek onmiddellijk rechts van de tweede grot. Via een gemakkelijke beklimming kom je op het platform van 'La Pépé'. Klim de route langs een pijler uit.

17. Easy Peasy 4

18. La Pépé 5A/5C

Vertrek aan de linkerkant van de derde grot. Klim eerst naar rechts, vervolgens naar links richting een terras. Klim vervolgens over een verticale wand. **Let op voor vallende stenen: de uitgang van de grot komt vlak onder deze route uit!**

19. La Jacky - Variant 5B

De route start links van 'La Jacky'. Volg de rode haken over een klein dal.

20. La Jacky 5B

Ga langs een gemakkelijke route omhoog en bedwing een kleine overhang, vervolgens klim je rechtdoor uit tot aan de relais.

21. La Pum 5A

Beklim de geul aan de linkerkant van de peiler aan de vierde grot. Klim naar een duidelijk gat en bedwing een klein, maar pittig dakje.

4 SECTOR LE PILIER

22. Le Petit Diable 5B

Klim via 'La Pum' drie meter omhoog en vervolgens klim je verder op de rechterplaat via een reeks van barsten.
Blijf links van 'Le Petit Jésus'.

23. Le Verre 5C

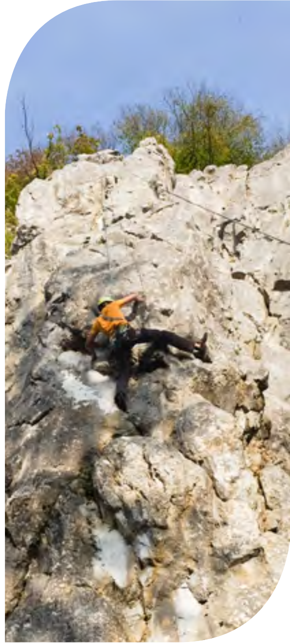
Volg de groene haken en klim de route uit langs 'Le Petit Diable'.

24. Le Petit Jésus 6B

Beklim de voorkant van de peiler tot aan de top. De route eindigt langs twee korte platen.

25. Le Pilier D'Angle 5B

Klim in de barst aan de rechterkant van de peiler tot aan de relais.

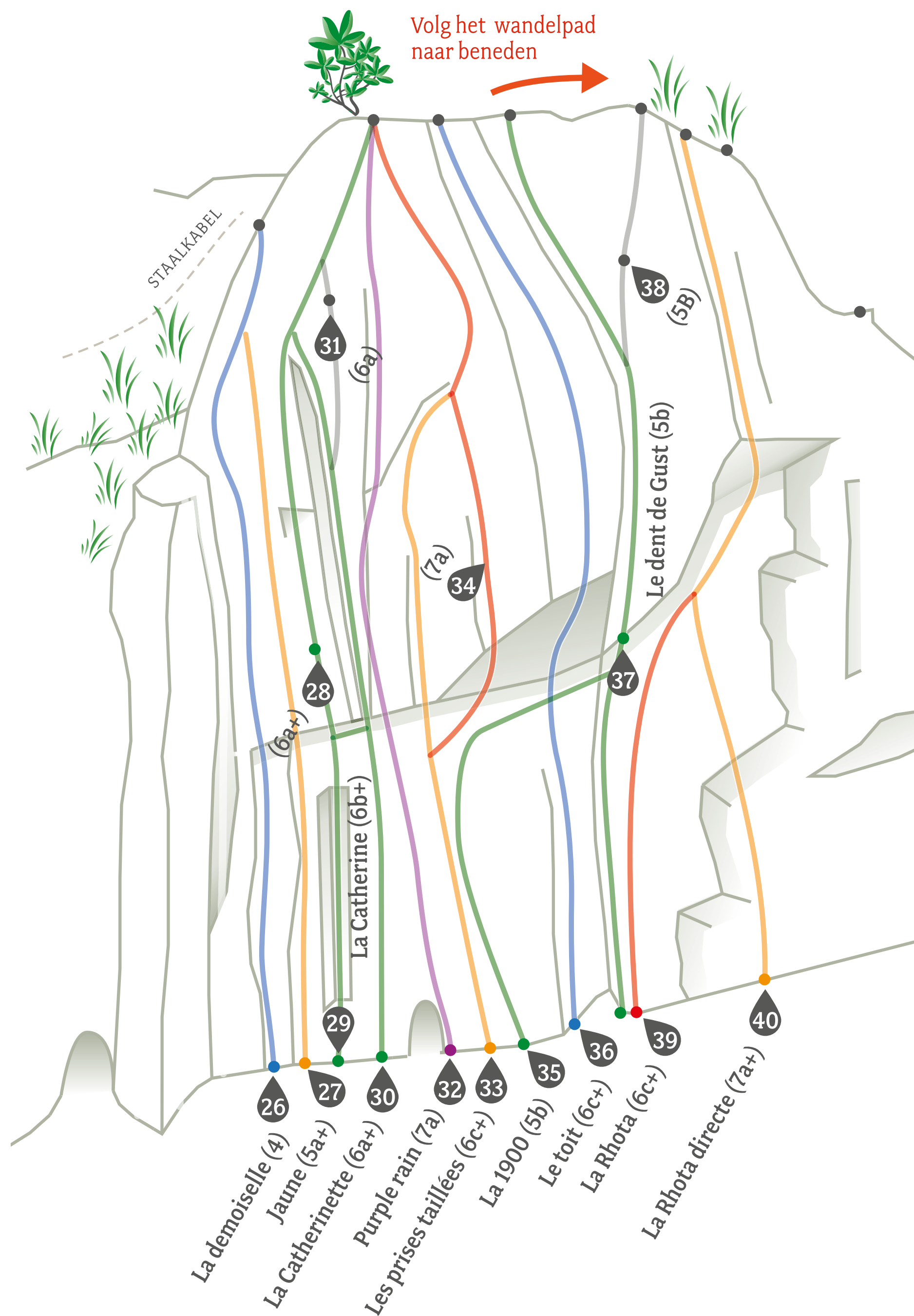

Algemene info & groepsreservaties

Dit rotsmassief maakt deel uit van het Natura 2000-netwerk dat door het beschermen van bedreigde dier- en plantensoorten en leefgebieden de instandhouding van de biodiversiteit in Europa beoogt. De rotsen zijn in het beheer van de Natuurvrienden-Bergstijgers, er is vrije toegang voor individuele leden van KBF en CAB. **Vraag groepstoelatingen tijdig aan!** De toelatingen worden slechts verleend in functie van de beschikbaarheid van het massief.

RESERVERINGEN VOOR GROEPEN: **info@bergstijgers.org**

MEER INFO OP ONZE WEBSITE: **www.bergstijgers.org**

5 SECTOR CATHÉRINE

26. La Demoiselle — 4/5A+

Volg een brede hoekversnijding tot aan de top van de pijler. Klim de route verder uit via een schouw.

27. Jaune — 5A+

Voor iets meer uitdaging volg je de barst die zich één meter rechts van 'La Demoiselle' bevindt.

28. La Voie Des Gollots — 6B

Volg de route van 'La Cathérine', maar in plaats van de hoekversnijding te traverseren ga je recht over de plaat en ga je verder naar dezelfde relais als 'La Cathérine'.

29. La Cathérine — 6A+

Vertrek twee meter rechts van 'La Demoiselle'. Klim rechtdoor over de kleine overhang. Ga verder via een hoekversnijding tot onder een pijler. Klim er langs rechts onderdoor en volg een geul tot aan het einde. Nadien klim je de route rechts uit via een gemakkelijke plaat.

30. La Cathérinette — 6B+

Aan de linkerkant van een klein grotje met een hek klim je recht omhoog. Bedwing vervolgens een kleine maar pittige overhang en klim via de hoekversnijding van 'La Cathérine' verder tot aan de relais.

31. L'Évidente — 7A

Volg het begin van 'La Cathérinette' tot de route samenkomt met 'La Cathérine'. Ga vervolgens halverwege de geul rechts op de wand verder omhoog.

6 SECTOR LE TOÎT

32. Purple Rain — 7A

Stevige route die vanaf de kleine overhang op 8 meter rechtdoor loopt via een fijne barst. Halverwege zit een pittige bloksequentie met weinig voetsteunen.

33. Prises Taillées — 6C+

Klim naar een technische plaat boven een overhangetje. Na de plaat volg je naar rechts. Er was een variant die rechtdoor ging, maar de verouderde haken laten dit niet meer toe!

34. Lay Back — 7A

Een stevige route die na de overhang een duidelijke barst volgt.

35. La 1900 — 6B

Een oude route die niet meer vaak wordt geklommen. Dezelfde start als de 'Prises Taillées', maar onder het dak traverseer je naar rechts. Klim uit zoals 'La Dent De Gust'.

36. Le Toit — 6C+

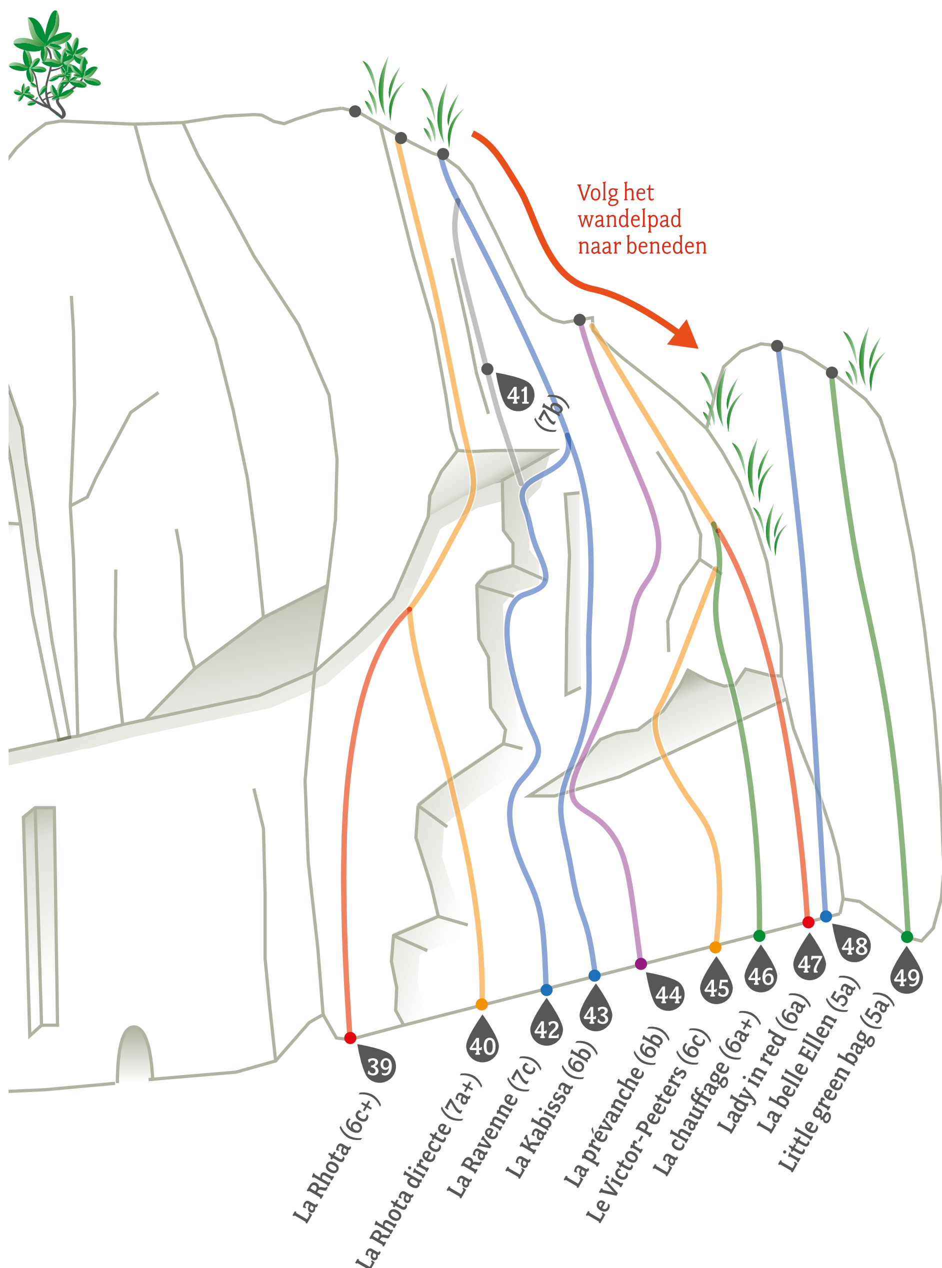
Klim recht door het dak met een krachtige blokpassen. Nadien klim je uit langs eenvoudige rotstreden.

37. La Dent De Gust — 5B

Een variant van 'La 1900'. Volg een hoekversnijding tot onder het grote dak. Ga er langs rechts voorbij, nadien rechtdoor tot aan de relais.

38. La Variante Duchesne — 5

Volg de hoekversnijding van 'Dent De Gust' tot halverwege. Ga daarna langs rechts omhoog tot aan de top. Weinig haken op het einde!

Lees ook goed de afspraken omtrent toegang tot de rotsen en de veiligheidsvoorschriften.

7 SECTOR RHOTA

39. La Rhota — 6C+

Een klassieker. Beklim een plaat van 5 meter, rechts van 'La Dent De Gust', tot aan een grote schuine richel. Volg deze naar rechts en bedwing het dakje. Daarna klim je via een schuine barst naar terrasjes die naar de relais leiden.

40. La Rhota Direct — 7A+

Klim met enkele stevige blokpassen over het eerste dak. Vervolgens moet je door een technische plaat. Daarna traverseer je naar rechts tot onder een dakje en ten slotte klim je via de schuine barst zoals 'La Rhota'.

41. La Ravenne Direct — 7B

Volg net zoals 'La Ravenne' de hoekversnijding tot onder een klein dakje. Deze keer klim je niet langs rechts, maar ga je door het dakje via een blokpassage, die je via een fijne barst verder leidt naar de relais. Er zijn geen haken in het laatste gemakkelijkere gedeelte, dus daar kan je beter niet vallen!

42. La Ravenne — 6C

Na een stevige start met weinig houvast volg je een hoekversnijding. Onder het laatste dakje traverseer je na 10 meter naar rechts en klim je de route uit langs een dal.

43. La Kabissa — 6B

Enkele moeilijke eerste meters leiden je naar een klein dakje. Nadien is het genieten van een mooie hoekversnijding en uiteindelijk klim je net zoals 'La Ravenne' de route uit.

8 SECTOR VICTOR-PEETERS

44. La Pervenche — 6B

Vertrek net rechts van 'La Kabissa' en klim over hetzelfde dakje. Vervolgens de plaat aan de rechterkant van de hoekversnijding schuin omhoog volgen. Er zit een relais verscholen in het gras.

45. La Victor-Peeters — 6C

Klim met behulp van een reeks gaten naar de eerste haak. Klim dan lichtjes naar links om de overhang te bedwingen. Daarna volg je een gemakkelijkere, maar met gras begroeide hoekversnijding die naar de graat leidt. **Opgepast: Oude haken!**

46. Le Chauffage — 6B

Klim door een V-vormig dak (waar het dak wat minder breed is). Nadien klim je rechtdoor naar boven.

47. Lady In Red — 6A

De rechterkant van deze sector. Hierbij moet je een driehoekig dakje overwinnen.

48. La Belle Ellen — 5A

Nice and easy.

49. Little Green Bag — 5B

De laatste route uiterst rechts van Goyet. Een mooi routje om het massief af te sluiten.

In de zomer van 2015 trok ik vol goesting naar Tanzania, meer bepaald naar de Mount Meru en de Kilimanjaro. Om nadien verder doorheen Tanzania te reizen met mijn vriendin.

Jarenlang had ik deze bergtochten voorbereid. Ik las boeken over de dieren, bestudeerde kaarten en topo's om zo mijn ideale route uit te stippelen. De Kilimanjaro beklimmen was een kinderdroom die werkelijkheid zou worden...eindelijk! Helaas het zou bij een kinderdroom blijven.

Na de beklimming van Socialist Peak, het hoogste punt van de Mount Meru dat ik ter acclimatisatie klom, mailde ik het volgende naar mijn papa (die mij als kind zot gemaakt had van de Afrikaanse bergen).

Het ligt op mijn lever... Het is zwaar en niet leuk om vast te stellen. Ik krijg hier meer en meer het gevoel dat de mythe, het mooie, het schone, het unieke, het..., kort gezegd de Kilimanjaro niet meer is wat het geweest is. (18 juli 2016)

Wat bedoelde ik? Ik had reeds een prachtweek op de berg achter de rug, maar langzaamaan begon er een naar gevoel in mij op te borrelen. Welk gevoel? Een gevoel dat ik moeilijk te beschrijven vond op dat moment.

Het kwam neer op het volgende: als Natuurvriend en Bergstijger was ik al jaren bezig met het volgen van cursussen, klimmen, les te geven, op reis te gaan en dit met bepaalde principes zoals duurzaamheid, veiligheid, respect voor mens en natuur,

(*) De bloemetjes in ons embleem zijn rood, het rood van de alpenroosjes (Rhododendron Ferruginium), dus geen edelweis. Alpenroosjes zijn 'gewone' bloemen die op bescheiden hoogte in de Alpen weelderig groeien, ànders dan de edele edelweis,die zeldzamer is, dikwijls te vinden op onbereikbare plaatsen.Ook geen toevallige keuze, dat bloempje in ons embleem.

Berg Vrij! en Der Weg ist das Ziel. En die principes botsten nu brutaal met de werkelijkheid die ik daar op dat moment beleefde.

In 2015 bereikten we met het project Seven Summits een hoogtepunt binnen De Natuurvriendenbeweging. Tijdens dit mooi project creëerden we een checklist van 10 punten (Transport, kledij, slapen, afval, Voeding & Streekgerechten, water, respect voor cultuur, beklimming, team en zelf) om het verschil te maken.

We toetsten al onze projecten af en bekeken hoe duurzaam onze reis of uitstap was. Samen met Sanne, Pieter en mijn papa ontdekte ik in het kader van dit project de schoonheid van Svanetië in Georgië. Ik kwam er tot rust, genoot van elk moment en ervaarde dat ook slow travelling en bergtrekken heel plezant kan zijn. Het gaat niet altijd om die toppen. En ja, gemiddeld gezien vond ik die reis heel duurzaam en scoorden we hoog op de checklist. In Tanzania, tijdens de beklimming van de Mount Meru, werd bij iedere hoogtemeter mijn ambetante gevoel groter en groter. Er knaagde iets in mij:

Het pad tot aan de eerste hut was ondertussen een weg geworden waar een 4 X 4 perfect kon rijden, met op bepaalde plaatsen zelfs verharding. Van de eerste naar de tweede hut was er een beter pad dan de meeste huttenwegen in de Alpen. En op deze paden liepen personen die of niet getraind waren, of nog nooit wandelschoenen aan hun voeten hadden gehad of enkel hun water droegen en de rest lieten sleuren door dragers. Later op de Kilimanjaro kwam ik zelfs een Thai tegen met 7 dragers, 1 kok en 1 gids !

Het ergste was nog het adembenemend zicht vanop de top: de horizon werd gedomineerd door de het indrukwekkende silhouet van het Kilimanjaro-massief, met op Kibo – dé Top of Africa - nauwelijks nog sneeuw... Duizenden mensen ondervinden hier problemen door. Er is namelijk alsmaar minder en minder smeltwater om hen te voeden, hun velden onder de vroeger zo vruchtbare flanken te irrigeren, ...

En elke dag van mijn reis kwam er een wroeging bij. Zo kreeg ik flessen water van het merk 'Kilimanjaro' en na het lezen van de kleine letters bleek Coca Cola Company de rechten te bezitten op het merk 'Kilimanjaro'. Hoera voor de globalisatie ...

Ik blijf gemotiveerd om mijn doel te bereiken. Maar het is niet mijn hoofddoel.
... Ik leerde mijn gids de term 'Berg Vrij!, kookte mijn eigen eten tussen alle koks. Droeg mijn eigen rugzak. (18 juli 2016)

Dit schreef ik ook naar papa toen ik beneden was na de Mount Meru. Een dag later vertrok ik voor de Kibo.

Voor de beklimming van de Kilimanjaro huurde ik ook weer geen dragers, maar enkel de verplichte (berg)gids. Ik koos de Umbwerou-te en gelukkig maar dat ik deze had gekozen. Anderhalve dag heb ik gewandeld zonder

iemand tegen te komen. Sorry, ik ben verkeerd, ik kwam wel iemand tegen: een Duitser van veel meer dan 100 kg, op een draagberrie. Hij was hoogteziek geworden op de eerste dag, maar had 3 dagen door gedaan en werd nu in kritieke toestand afgevoerd door zijn dragers.

Uiteindelijk stond ik een week later niet op de top van de Kilimanjaro. Een bewuste keuze. Ik was nochtans goed voorbereid en super geacclimatiseerd na achtereenvolgens een week in de Alpen en een week op Mt. Meru... Toch sputterde mijn lichaam tegen in het Barafu-kamp, het laatste kamp voor de slotklim naar Stella Point en Uhuru Peak : mijn geest kon dat lichaam niet meer dwingen verder te gaan... De drive die ik voelde voor mijn vertrek naar Tanzania was weggesmolten als de sneeuw (sic), verdampt in de Afrikaanse zon. Mijn rugzak woog nog altijd even zwaar, maar 't was de last in mijn hoofd die doorwoog...

De confrontatie met het overgecommercialiseerde massatoerisme op deze Grote Vriendelijke Reus verbrodde mijn zin om door te gaan tot de top. Ik had gewoon geen goesting om in de file te staan voor de topfoto. De lang gekoesterde kinderdroom spatte uiteen. Ik dankte mijn 'gids' voor zijn trouwe gezelschap, we dronken zelf gezette thee, we gingen naar beneden. Op zoek naar de Afrikaanse ruimte, waarvoor ik zover gekomen was maar niet gevonden had op de plek van mijn dromen.

Het lijkt hier een lange klaagzang, maar als ik dan verhalen hoor van vrienden Bergstijgers dan hoor ik dat zij gelijkaardige problemen ondervinden: de zo geromantiseerde eenzaamheid in de bergen, de natuurverbondenheid van heel veel 'alpinisten' lijkt verloren te gaan. Hutten worden drukke hotels, wandelpaden over-gemarkeerd en dus/want druk, op de top van vele bergen is het één groot selfie-gebeuren... Messner, Bonnington en J. Muir worden weggelachen als ouwerwetse dromers, toppen- en recordjagers als Ueli Steck zijn de nieuwe helden.

Ik wil gewoon dat we niet dezelfde commerciële weg uitgaan als sommigen nu doen in de klim- en wandelwereld. Want dat is een dead-end (cf. Messner noemde het 'Eine Sackgasse...'): want de commerciële, competitieve trend in de bergsport doodt waar het finaal allemaal om begon. Of tenminste: wat ik ervaar als de kern van het 'berg-stijgen'.

We moeten stoppen met het nastreven van toppen, maar terug leren genieten van onderweg zijn. De checklist (7Summits-project) kan ons helpen, om onze waarden te blijven toetsen en zo er voor te zorgen dat het hier op de wereldbol een aangename plek blijft om te wandelen en klimmen. Sinds maart 2016 ben ik voorzitter van De Natuurvrienden-Bergstijgers, een prachtige, natuurgebonden en natuurvriendelijke klim- en wandelvereniging die 50 jaar gelden door wijlen Jan Flips, natuurvriend in hart-en-nieren, werd opgericht. We zullen hem (en dat niet alleen in het verjaardagsjaar 2017), zijn daden en zijn woorden kracht bij zetten. En onze waarden en principes, zo mooi weergegeven in ons logo - de handjes van solidariteit en vriendschap, de bloemetjes ***(*)*** voor de natuur die we koesteren, en de bergen, de biotoop waarin we ons zo goed voelen – verder blijven uitdragen.

BERG VRIJ!

12/11/2016
Lars Ilya Meulenbergs

Cursussen en opleidingen

Leren werken met kaart en kompas is essentieel als je zelfstandig de bergen wilt verkennen. Onze opleidingen beginnen met een cursus oriëntatie. Daarnaast voorzien we ook cursussen bergwandelen, klimtechnieken, indoorklimmen, voor- en naklimmen, rots- en bergbeklimmen (alpinisme), klettersteig en jeugdcursussen. Daarnaast hebben we ook internationale opleidingen bij de Zwitserse en Oostenrijkse Natuurvrienden die je optimaal voorbereiden op je tochten in bergachtige gebieden.

Boulderen in 'Tabir Sarrail' (Faulx-les-Tombes)

De rotswand is maximaal 5 meter hoog en zuidwaarts gericht. De kalksteen is vrij compact en op plaatsen licht overhangend. In de zomer kan je er in de schaduw boulderen.

LIGGING

Als je via de E411 vanuit Brussel richting Luxemburg rijdt, neem dan afrit 16 naar Wierde.
Volg gedurende vier kilometer Rue de Jausse (N941) doorheen Wierde tot aan een T-splitsing.

Sla rechtsaf en volg de Chaussee de Gramptinne (N942) gedurende 2 kilometer. De boulders bevinden zich aan je linkerkant in het bos, ongeveer tegenover het kasteeltje.

Ze zijn echter niet zichtbaar vanop de weg. Parkeer bij voorkeur 200 m verderop in Le Chemin d'Arville.

Om tot bij de rotsen te komen volg je de hoofdweg (Chaussée de Gramptinne) terug naar beneden, waarbij je aan de rechterkant een manège ziet. Sla het wandelpad in vlak na de weide, nog voor je het kasteel passeert. Het wandelpad sla je rechts in, net links van de bareel. Steek 50 meter verderop de rivier over via een voetgangersbrug. Volg het pad 50 meter verder. Daar vind je aan de linkerkant een duidelijk bospad dat je 50 meter hogerop naar een rotsband leidt.

ROUTES OP TABIR SARRAIL

1.	**Boogi Girl**	7A
2.	**Coup De Tonnerre**	6B+
3.	**Dead Point - zitstart**	6C
4.	**Dot Com**	7A
5.	**Epaulé Jeté**	6A
6.	**Epaulé Jeté - zitstart**	7B
7.	**Le Kousk**	6B+
8.	**Le Signe de l'écureuil**	6A
9.	**Mercury - zitstart**	6B
10.	**Moment De Solitude Canin (traversé)**	6C
11.	**Roxxi G**	7A
12.	**Samson Baudard**	5C
13.	**Voie 4 - zitstart**	6C+
14.	**Voie 7 Bis**	4B
15.	**Voie 7 - Variant**	6B
16.	**Voie 8**	6C+
17.	**Voie 9**	5B
18.	**Voie 9 Bis**	5A
19.	**Voie 9 Bis - zitstart**	5B
20.	**Voie 9 Bis – Variant**	5B
21.	**Voie 9 Bis – Variant – zitstart**	5C
22.	**Voie 9 – Variant**	5A

De grotten van Goyet

Wil je een bezoek brengen aan de grotten?

www.grottesgoyet.be

De karstgrotten zijn minstens 300 miljoen jaar geleden ontstaan - uitgeslepen in de kalkformaties langs de rechteroever van de Samson. De ondergrondse galerijen zijn in te delen in drie zones:
- de Terrasse classique,
- de Abri supérieur,
- de Trou du Moulin.

Tijdens verschillende opgravingen werd een schat aan prehistorisch materiaal aangetroffen:
Beenderen van mensen en prehistorische zoogdieren: holenberen, wilde paarden, poolvossen, rendieren, muskusossen, mammoeten, lynxen, enz.
Men vond er ook vuistbijlen en beendernaalden, een harpoen, twee halssnoeren, een stenen plaat waarop een steenbok is gegraveerd, een versierde rendierhoorn met vismotieven, fluiten uit geperforeerde beenderen en een mes uit een menselijke rib.

Een streepje geschiedenis

Zo'n 40.500 en 45.500 jaar geleden (in het midden-paleolithicum) leefden er neanderthalers in de 'Troisième Caverne'.

Met 99 beenderen van minstens vijf individuen, levert Goyet de grootste collectie neanderthalers van Noord-Europa.

Tientallen beenderen vertonen snijsporen, inkepingen en ronde inslagen, wat wijst op kannibalisme. De lijken zijn gevild en gefileerd als dieren en de botten zijn gekraakt om het merg eruit te zuigen. Sommige beenderen werden nadien gebruikt om silexgereedschap mee te slijpen.

Op basis van het DNA van vijf Goyet-fossielen is geconcludeerd dat de eerste moderne Europeanen zijn binnengekomen vanuit Afrika.

Goyet is de enige vindplaats met fossielen van bevolkingsgroepen die behoren tot de vroegste tak van de Europese ijstijdbevolking. In een latere periode verbleven er Homo sapiens (vanaf 35.000).

In 1860 werd een skelet gevonden van een paleolithische hond. Dit skelet is tot nu toe het oudste gedomesticeerde dier dat ooit werd gevonden.

Bron: wikipedia

Waarom lid worden van de Natuurvrienden-Bergstijgers?

Sinds 1967

De Natuurvrienden – Bergstijgers zijn opgericht in 1967 en doen aan actieve en duurzame vrijetijdsbesteding.

Bij voorkeur trekken we de bergen in of de rotsen op maar naast het klimmen doen we ook aan wandelen en geven we tal van cursussen om veilig in de bergen te trekken en avontuurlijk te reizen.

Een lidmaatschap houdt vooral **een goeie verzekering** in.
Een degelijke verzekering is onontbeerlijk bij het beoefenen van de klimsport. Op het einde van deze topo kan je een artikel lezen over de hoe en waarom we Natuurvrienden-Bergstijgers zijn, onze waarden en normen.
Voor verdere informatie rond lidmaatschap en verzekering:

info@bergstijgers.org

Jan Flips, stichter van de Bergstijgers.

Deze topo kwam tot stand dankzij het team van Climb

Met speciale dank aan Stephanie Van Praet, Patrick Vandekerckhove, Jordan Slabbinck, Laura Lahti en Floris Suy voor de toffe samenwerking en de knappe klimprestaties. Wilfried en Lars Meulenbergs voor tekst en uitleg. Sanne Lenaerts voor haar alerte blik. Topo deels gebaseerd op tekst en schetsen van Bart Dendas. Uitwerking & vormgeving: Stefan De Clippeleer

CLIMB

'Climb' is de enthousiaste jeugdwerking van de Natuurvrienden-Bergstijgers.
CLIMB staat voor 'Cooperation of Lustful and Irresistible Mountaineering Belgians'.

Lees ook goed de afspraken omtrent toegang tot de rotsen en de veiligheidsvoorschriften.

DE NATUURVRIENDEN
BERGSTIJGERS vzw